

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Horváth Tamás ügyvéd (által képviselt felperesnek a dr. Farkas Sándor ügyvéd által képviselt I.r., és a II.r. alperes ellen 2.009.344 forint és járulékai megfizetése iránt a Keszthelyi Városi Bíróság előtt 6.G.20.337/2006. szám alatt újraindult, és a Zala Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Gf.40.013/2007/9. számú ítéletével jogerősen elbírált perében a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I.r. és II.r alperes részére együttesen 30.000 (Harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság felhívására 93.800 (Kilencvenháromezer-nyolcszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A peres felek között vállalkozói díjvita áll fenn az 1995. december 15-én megkötött, és 1996. július 17-én módosított építési vállalkozási szerződésből eredően. A Legfelsőbb Bíróság a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán Pfv.VII.22.902/2001/13. sorszámú végzésében meghatározta azokat a szempontokat, amelyek alapján a felperes vállalkozói díjigénye tárgyában a tényállás tisztázásra szorul. A megismételt eljárásban a felperes keresetét kiterjesztette a szerződést - szerinte jogosulatlanul - aláíró II.r. alperesre, akivel szemben keresetét a Ptk. 6. és 339. §-ára alapította. 2006. április 27-én kelt összefoglaló keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 2.009.344 forint és ennek 1997. január 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Ezen felül elmaradt haszon megfizetése iránt kártérítési igényt is előterjesztett. Álláspontja szerint az I.r. alperest 23.192.686 forint díjfizetési kötelezettség terhelte a szerződés módosítása előtt, amelyből az

I.r. alperes megfizetett 17.960.000 forintot. A fennmaradó vállalkozói díjhoz a szerződésmódosítás folytán további 387.000 forint vállalkozói díj „társult”, így az alperes összesen 5.619.686 forint díj megfizetésére lett volna köteles. Ebből banki úton teljesített 4.595.392 forintot, tehát vállalkozói díjtartozásának tőke összege 1.024.294 forint. Ezen felül kérte kötelezni az alpereseket 985.050 forint megfizetésére bizonyos többletmunkák, és alvállalkozói költség címén.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I.r. alperes hivatkozott a felperes hibás és késedelmes teljesítésére, valamint az el nem végzett munkákra; a 2006. október 21-én kelt 25. sorszámú beadványában ellenkövetelését késedelmi kötbér címén 2.783.122 forintban és ennek 1997. január 9-től járó kamatában jelölte meg. A fentiekre tekintettel a kereset erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő. Állításának alátámasztásául becsatolta az E. Kft. 1997. január 9-én kelt felpereshez intézett levelét, amelyben kötbérigényét első ízben bejelentette. A II.r. alperes jogviszony hiányára hivatkozással kérte a kereset elutasítását; kártérítési felelősségét sem ismerte el, miután a vállalkozási szerződést a Kft. ügyvezetőjének megbízásából, az ügyvezető meghatalmazása alapján írta alá.

A felperes ellenkérelme a beszámítási kifogás elutasítására irányult; tagadta, hogy a fenti levél megérkezett volna hozzá.

Az elsőfokú bíróság - a megismételt eljárásban meghozott - ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 445.950 forintot, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Tényként megállapította, hogy a felperes a Cs. hrsz-ú ingatlanon lakóház és irodaépület kivitelezését végezte, az épület tényleges átadás-átvétele 1997. január 8-án megtörtént. A még ekkor is fennálló hibák kijavítását az I.r. alperes maga végeztette el. A kivitelezés összege pótmunka nélkül 23.192.686 forint lett volna, ehhez járul 420.000 forint pótmunkadíj, levonásra kerül 471.344 forint javítási költség, és 140.000 forint értékcsökkenés, így a felperesi járandóság 23.001.342 forint. Ebből az alperes két részletben kiegyenlített 22.555.392 forintot, így a Ptk. 389. §-a, 397. § (1) bekezdése és 402. §-a alapján az I.r. alperes tartozik 445.950 forint vállalkozói díjjal.

Az elsőfokú bíróság a tényállást elsődlegesen V. L. igazságügyi szakértő véleménye alapján állapította meg, de figyelembe vette a csatolt iratokat és a tanúvallomásokat is. Tényként rögzítette, hogy a felperes végszámlát nem állított ki, ezért jogosulti késedelembe esett; a késedelem idejére pedig a Ptk. 303. § (2) bekezdés c) pontja alapján késedelmi kamatot nem követelhet. A felek a szerződést módosították 1996. július 17-én, az ennek

alapján készült építési engedély kelte 1996. július 24-e, az átadás 1997. január 8-án történt, tehát a hat és fél hónapos teljesítési határidőn belül, ezért az I.r. alperes késedelmi kötbérigényét alaptalannak találta, a beszámítási kifogásnak e tekintetben nem adott helyt. A kártérítés jogcímén előterjesztett keresetet bizonyítottság hiányában utasította el. Többek között megállapította azt is, hogy a felperes és a II.r. alperes között jogviszony nem állt fenn.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes a keresetének helytadó döntés, az I.r. alperes pedig - beszámítási kifogásának elfogadásával - a kereset elutasítása érdekében terjesztett elő fellebbezést.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása értelmében az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból okszerű jogi következtetéseket vont le. A fellebbezésekkel kapcsolatban kifejtette, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében felperest terhelte a bizonyítás abban a körben, hogy további vállalkozói díj megilleti, illetve, hogy a II.r. alperes szerződésen kívül a felperesnek kárt okozott. A másodfokú bíróság meggyőződése szerint is a jogvita eldöntésére alkalmas volt az elsőfokú eljárás során beszerzett aggálytalan szakértői vélemény, ezért nem látott lehetőséget arra, hogy a felperes részére a szakértői véleményben meghatározottaktól eltérően, magasabb összegű díjat állapítson meg. A felperesi kárigénnyel összefüggésben a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes nemcsak ezen igénye megalapozottságát nem bizonyította, hanem gyakorlatilag tényelőadást sem tett a körben, hogy a II.r. alperes saját személyében eljárva milyen kárt okozott volna a felperesnek. A másodfokú bíróság az I.r. alperesi fellebbezést is alaptalannak találta, mert a felperes a végleges építési engedély kiadását követően határidőn belül teljesített.

A felperes a törvényes határidőn belül benyújtott felülvizsgálati kérelmében keresetének helytadó határozat meghozatalát kérte. Egyben kérte hatályon kívül helyezni a Zala Megyei Bíróság 2. sorszám alatt meghozott, szakértői díjjal kapcsolatos, végzését is. A Legfelsőbb Bíróság felhívására felülvizsgálati kérelmét akként pontosította, hogy szerinte megilleti 2.009.344 forint tőke, és emellett jár a teljes perbevitelt követelésre a késedelmi kamat összege is. A bíróságok által megsértett jogszabályként az alábbiakat jelölte meg: Pp. 163. § (2) bek., 164. § (1) bek., 193. §, 196. § (1) bek. d) pont, valamint a Ptk. 242. § (1) bekezdése. A felperes elsődlegesen vitatta a bíróságok által megállapított tényállást, kifogásolta a perben kirendelt szakértő véleményét, e körben fenntartotta a perben korábban tett előadásait. Hivatkozott a megállapított tényállás iratellenességére, elsődlegesen az alperesi ügyvezető, P. S. szerinte „elismerést” tartalmazó írásbeli

álláspontjára. Az okiratban 275.925 forint javítási költség szerepel, ezért a bíróságoknak ezt az összeget tartozáselismerésként kellett volna figyelembe venniük. Az 1997. január 9-én kelt levelet az I.r. alperesi ügyvezető írta, cégszerűen aláírt okirat, amelyet a bíróságok nem kellően értékelték. Szerinte külön mérlegelés tárgya kell legyen a kamatszámítás és a perköltségek tárgyában való döntés.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Hivatkoztak arra, hogy a kérelem elkészült, és a kérelemből nem állapítható meg, hogy a felperes kérelmét milyen jogszabálysértésre alapítja.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság elöljáróban megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem nem késett el, mivel a felperesi képviselő a másodfokú határozatot 2008. január 24-én vette át, a felülvizsgálati kérelmet pedig az elsőfokú bírósághoz 2008. március 6-i postára adással 2008. március 7-én nyújtotta be.

A Pp. 270. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a jogerős ítéletet, vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzést lehet felülvizsgálati kérelemmel támadni. A másodfokú bíróság Gf.40.026/2007/2. számú végzésében az elsőfokú bíróságnak a szakértői díjat megállapító végzését hagyta helyben, vagyis ez a határozat nem a per érdemében hozott végzés, ezért a Legfelsőbb Bíróság a fenti 2. számú végzés ellen előterjesztett, és ténylegesen e körben nem is indokolt felülvizsgálati kérelmet figyelmen kívül hagyta.

A Pp. 270. § (2) bekezdése azt is tartalmazza, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálatát a fél jogszabálysértésre hivatkozással terjesztheti elő. A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálja felül, vagyis jelen eljárásban csupán a kérelemben konkrétan megjelölt jogszabálysértések fennállását vizsgálhatta. Miután a felperes a késedelmi kamat követelésére vonatkozóan megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, ezért a Legfelsőbb Bíróság e körben a jogerős ítéletet nem vizsgálta felül.

A felperes által megjelölt jogszabályhelyek arra az okiratra vonatkoztak, amelyet az E. S. Kft. bélyegzőjével ellátva P. S. ügyvezető 1997. január 9-én intézett a felpereshez a késedelmi kötbérigény érvényesítése tárgyában. Ezen okirat 2. oldal első bekezdése valóban azt tartalmazza, hogy a közösen lefolytatott átadás-átvételkor még meglévő hiányosságok a mellékelte kimutatás és a számított minőségcsökkenés miatt összesen 275.925 forint, de ezen

összeg mellett az ügyvezető olyan számítást vezetett le, amelynek eredményeként a felperesnek nagyobb összegű a tartozása, mint a követelése, így az ügyvezető 2.664.588 forint megfizetésére szólította fel a felperest. A fentiek értelmében tehát nem sértettek jogszabályt a bíróságok a bizonyítási eljárás során, hiszen ebben a levélben nem szerepel az I.r. alperes beismerése (Pp. 163. § (2) bekezdés), nem fordult át a bizonyítási teher az alperesre a felperes által követelt vállalkozói díj tekintetében (Pp. 164. § (1) bekezdése); továbbra is felperesnek állt érdekében az általa előterjesztett igények megalapozottságának bizonyítása.

A felülvizsgálati eljárás eredményeként azt kellett megállapítani, hogy a Pp. 193. §-a alapján sem lett volna megállapítható az okirat alapján a kijavítási költség összege, hiszen a perben nem állt rendelkezésre az okirat mellékletét képező „kimutatás” és „számítás”, továbbá az átadás-átvétel után is felismerhetővé váltak újabb hibák. A szakértő részletesen vizsgálta az I.r. alperes előkészítő irataiban és tárgyalási jegyzőkönyvekben felsorolt kivitelezői hibák meglétét és e körben aggálytalan szakvéleményt adott, ezért a fenti okirat javítási költségre vonatkozó részének figyelem kívül hagyásával a bíróságok jogszabálysértést nem követtek el. A fenti levélben P. S. ügyvezető a Ptk. 242. §-ában szabályozott tartozáselismerő nyilatkozatot nem tett; az a megfogalmazás, hogy 275.925 forint összeget az átadáskor még fennmaradt hibák pótlására kell fordítanunk, nem tekinthető az I.r. alperes tartozáselismerésének. Egyébként sem helytálló a levél egyik bekezdését kiragadni akkor, amikor végkövetkeztetésében a levélíró több mint 2.000.000 forintot a felperestől követelt.

Miután a másodfokú határozat a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a sikertelen kérelmet előterjesztő felperest az ellenkérelmet előterjesztő alperesek ÁFA-t is magában foglaló jogi képviselési költsége megfizetésére. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték tárgyában való határozathozatal a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2008. június 19.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Kováts Rolandné s.k.
előadó bíró, dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelül: